

Queixa al Síndic de Greuges de Catalunya

Assumpte: Compliment de la Llei de memòria històrica a Deltebre

Fet que motiva la queixa:

El municipi de Deltebre disposa d'un carrer dedicat al guàrdia civil franquista Santiago Cortés, nascut a Valdepeñas de Jaén el 1897. La pàgina web de la Fundación Nacional Francisco Franco disposa d'una fitxa específica a la figura de Santiago Cortés González on s'explica:

«[...] Al estallar el Alzamiento Nacional del 18 de julio de 1936, era Capitán Cajero de la Comandancia de la Guardia Civil de Jaén. Sin dudarlo, se unió a la sublevación. A causa del acoso que sufrió la Guardia Civil al fracasar el Alzamiento en Jaén, a mediados del mes de agosto de 1936, se realizó una concentración de Guardias Civiles y sus familias en el Santuario de Santa María de la Cabeza de Andújar, Jaén [...]».

«[...] Durante nueve meses se realizó un violento asedio al Santuario por numerosas tropas rojas [...]».

«[...] El Capitán Cortés murió poco después en el Hospital de Campaña, en la Sierra de Andújar, el 2 de mayo de 1937. Las bajas de los defensores del Santuario de Santa María de la Cabeza superaron los 150 muertos y los casi 250 heridos, tanto combatientes como civiles. A título póstumo, el Caudillo de España Francisco Franco le concedió la Cruz Laureada de San Fernando. Sus restos yacen actualmente en la Cripta del Santuario que defendió tan heroicamente, junto a las tumbas de otros defensores y a la del Capitán Haya [...]».

Cal tenir en compte que cap aspecte de la biografia del Capitán Cortés ,ni ell mateix, té cap mena de vinculació amb el municipi de Deltebre i, l'elecció del nom del carrer va ser simplement perquè en aquest carrer hi havia hagut una caserna de la Guardia Civil i el personatge en qüestió havia estat Guardia Civil.

Nom de l'administració o empresa de servei d'interès públic contra la qual es planteja.

La queixa es planteja contra L'AJUNTAMENT DE DELTEBRE situat a la Plaça 20 de maig, 1 de DELTEBRE (Tarragona), amb codi postal 43580 i telèfon 977 48 93 09

Breu explicació dels passos fets prèviament i de les circumstàncies relatives als fets denunciats

La CUP Deltebre va presentar, en el Ple Municipal Ordinari de 26 de juliol de 2016, una moció «PER LA RETIRADA DE LA SIMBOLOGIA FRANQUISTA DELS CARRERS DE DELTEBRE», moció que va ser aprovada amb els vots favorables de 15 de les 16 persones regidores presents.

Amb l'aprovació d'aquesta moció, l'Ajuntament de Deltebre adoptava els acords, entre d'altres, de canviar de nom del carrer Capità Cortés, de que l'Ajuntament de Deltebre informés i facilités al veïnat del carrer Capità Cortés el canvi de documentació derivat del canvi de nom del carrer, que fossin les associacions de dones de Deltebre les que de manera participativa triessin noms de dona

per substituir els noms de carrer franquistes i, finalment, que els acords de la moció s'executessin en el termini màxim d'un any a partir de la data d'aprovació d'aquesta moció.

Quasi dos anys després, aquesta moció, tot i ser aprovada per totes les regidores dels grups municipals, excepte el regidor del PP, no s'ha complert ja que el carrer Capitán Cortés continua dient-se així després que, segons l'Equip de Govern, es consultés al veïnat sobre si volien el canvi, o no, i que aquest, majoritàriament, decidís mantenir-lo.

De fet, tal i com reproduceix l'acta de la sessió ordinària del Ple Municipal núm 13/2016 de 13 de desembre de 2016, en el 16^è punt de control dels òrgans de la corporació

«[...] la portaveu de la CUP, la Sra. Santiago, la qual pregunta en quina situació se troba la proposta que es va fer en el seu dia sobre el canvi de nom del carrer Capità Cortés. Sap que es va fer una reunió amb el veïnat, i hagués estat bé que haguessin convidat al seu grup ja que van ser ells qui van presentar la moció, a més recordar que el franquisme no se consulta sinó que es tomba.

Recorda també que a la moció s'especificava que instaven a l'ajuntament de Deltebre a informar al veïnat del carrer Capità Cortés i facilitar-los en la mesura que sigui possible el canvi de documentació derivat del canvi de nom del carrer.»

«[...] contesta el Sr. Carlos Serra, i diu que tal i com ha indicat la Sra. Santiago, se va convocar als veïns del carrer el passat dia 9 de novembre, el Sr. Castro com a regidor de seguretat i mobilitat i ell mateix com a regidor de participació ciutadana, i els van presentar la moció que va presentar la CUP al ple municipal, en que es demanava la retirada de símbols franquistes del carrer, se'ls va explicar i se'ls va facilitar tota la informació en tot lo procés que requeriria aquest canvi de nom i tal com va dir l'Alcalde al ple municipal, s'escoltaria la voluntat dels veïns i que es faria lo que la majoria decidís. La veritat és que els veïns van acudir, de fet la sala de plens estava plena, i només una persona estava a favor d'aquesta moció. L'equip de govern el que va dir és que es fes un registre de la petició dels veïns i tot just avui dia 13 de desembre ha entrat una instància a l'ajuntament amb la petició d'aquests veïns notificant que no volen que es canviï el nom del carrer, i per tant es farà la voluntat dels veïns [...].»

«[...] La Sra. Santiago vol saber si se'ls va dir als veïns que el canvi de nom del carrer als DNI se'ls faria gratuït. El Sr. Serra contesta que no se'ls va dir això en cap moment, simplement se'ls va dir lo que comportava la documentació i el que s'havia de fer, com ara certificats d'empadronament. De totes formes també estava la regidora Sra. Iolanda Gil, com a implicada i veïna del carrer, per tant són tres persones que li poden corroborar la informació, i no es va pressionar en cap moment als veïns, si no que se'ls va informar del que comportaria tot això, i que la seva voluntat seria lo que al final es faria. La Sra. Santiago diu que ja que aquesta moció es va aprovar pel Ple i per majoria absoluta i esperaven que se'ls digués alguna cosa [...].»

El passat 19 de juny de 2018, la CUP Deltebre va presentar una instància a l'Ajuntament de Deltebre, amb registre d'entrada número 3756, sol·licitant:

1.- Còpia de l'expedient administratiu on consten els tràmits realitzats per aquest ajuntament, relacionats amb l'aprovació de la moció «Retirada de la simbologia franquista dels carrers de Deltebre» presentada pel grup municipal de la CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR DE DELTEBRE en base a l'article 60 del Reglament Orgànic Municipal, així com donar impuls a l'expedient administratiu atès que han passat quasi 2 anys des de la seva aprovació, en compliment de l'article 71.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques (LPACAP), tenint present que l'acord Cinquè de la moció establí un termini preclusiu d'un any des de la data d'aprovació de la moció el 26 de Juliol de 2016.

2.- Requeriment a l'Alcalde LLUÍS SOLER PANISELLO perquè de forma immediata procedeixi al canvi de nom del carrer Capità Cortès, en compliment dels acords presos per aquest plenari i de l'article 15.1 de la Llei 52/2017 coneguda com a Llei de Memòria Històrica.

3.- Informe de Secretaria que resolgui les següents qüestions:

a/ Motivació de la manca d'impuls de l'expedient administratiu.

b/ Obligatorietat de compliment de la moció aprovada (entès que és una moció resolutiva tal i com s'estableix a l'ordre del dia del ple de 26 de Juliol de 2016) i obligatorietat del compliment de l'art. 15 de la Llei de memòria històrica per part de l'Ajuntament de Deltebre.

c/ Qui té la competència per efectuar el canvi de nom del carrer Capità Cortès.

Sol·licito

Per tot l'exposat, i quedant clara la inactivitat i falta de voluntat de l'Ajuntament de Deltebre en complir amb els acords de Ple i amb l'obligatorietat de la Llei de memòria històrica, sol·licito que el Síndic de Greuges de Catalunya intervingui en aquest fet.

A DELTEBRE, el 26 de JUNY de 2018